

Solidaritet eller nyliberalisme hos psykologer

TEKST

Åsne Tveito

PUBLISERT 1. august 2005

Det er kanskje fordi jeg både er utdannet psykolog og sosionom at jeg begynner å reagere mer og mer på psykologers manglende solidaritet med de «svakeste» grupper i samfunnet. Jeg fikk tilfeldigvis en utskrift av listen over psykologer (53) og psykiatere (41) som i 2003 sa ja til å stå på en liste som DPSene i Oslo kan gi sine pasienter. Til min store forskrekkelse fant jeg at det var nesten halvparten av psykologene som uttalt ikke ønsket pasienter med psykose/alvorlige sinnslidelser, rus/alkohol, misbruksproblemer, ustabilitet eller sosiale og økonomiske problemer.

En annen sak er så hvem som til slutt blir *valgt ut* av de som henvender seg. Noen av psykologene la vekt på at de ønsket ressurssterke, motiverte pasienter. Blant de resterende (over 100 psykologer med driftstilskudd) som da ikke ønsket å stå på DPSenes lister, er det sannsynligvis enda flere som avviser personer med mer alvorlige psykiske lidelser. Jeg trodde at noe av hensikten med driftstilskuddene var å kunne gi et bredt tilbud til de pasientene som sliter mest psykisk og økonomisk. Så langt ser det ut som om det motsatte er tilfelle. Tilbudene går til de mest ressurssterke.

En annen sak er opplysninger som kom fram på NRK «Puls» for ikke så lenge siden. Det finnes psykologer og psykiatere med fullt driftstilskudd som ikke jobber klinisk i det hele tatt. (De gjør helt andre ting!) Jeg har personlig kjennskap til at dette kan være tilfelle – uten å kunne gå videre med det. Psykologenes driftstilskudd (100 %) er nå kr 337 000 per år. En psykiater får mellom kr 581 000 og kr 865 000.

Som profesjon må vi ta alvorlig den skjevfordeling som skjer til fordel for de ressurssterke pasientene. Vi er vitner til et samfunn med stadig større innstramninger og angrep på velferdsgoder. Personer med psykiske problemer ender på sosialkontoret med beskjed om å selge hus eller leilighet og det de eventuelt måtte ha av eiendeler. Jeg fikk også tilfeldigvis i et møte med trygdekontoret vite at Rikstrygdeverket har gitt trygdekontorene direktiv om å avslå 80 % av uføretrygdsøknadene. Dette rammer spesielt mennesker med sammensatte psykiske lidelser. Er det ikke snart på tide at vi psykologer og Psykologforeningen begynner å engasjere oss i slike saker? Jeg mener å oppleve at mange psykologer har hengt seg på den nyliberalistiske pengekarusellen og tapt helt av syne solidariteten med de som lider mest.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 42, nummer 8, 2005, side

TEKST

Åsne Tveito, privatpraktiserende psykolog